

УДК 502/504; 629.5

**SOME DECISIONS OF THE INTERNATIONAL MARITIME
ORGANIZATION FOR THE MARINE ENVIRONMENT PROTECTION
ДЕЯКІ РІШЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ МОРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ З ЗАХИСТУ
МОРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА**

Voloshin A.O. / Волошин А.О.

c.t.s., prof. / к.т.н., проф.

Zayats S.V. / Заяц С. В.

Odessa National Maritime University, Odessa, Mechnikova 34, 65029

Одесский национальный морской университет, Одесса, ул. Мечникова 34, 65029

Анотація. У статті розглянуті рішення, прийняті 74 сесією Комітету із захисту навколишнього середовища Міжнародної Морської Організації (ІМО) в травні 2019 року. Перераховано і проаналізовані поправки, прийняті до обов'язкових документів ІМО, з екологічної безпеки на морі: поправки до додатків I, II, V і VI; до Технічного кодексу по NOx 2008 року; до Міжнародного кодексу будівництва і обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажів наливом; до Кодексу будівництва обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажів наливом. Надані відомості про очікувані дати набуття чинності цими поправками. Наведені затверджені сесією п'ять систем управління баластними водами, які використовують активні речовини.

Ключові слова: Міжнародна морська організація, захист морського середовища, водяний баласт.

Вступ.

У червні 2019 року відбулася 74 сесія Комітету з захисту морського середовища (КЗМС) Міжнародної морської організації. У порядку денному розглядалися 18 питань, з яких можна виділити такі [1]:

- Прийняття поправок до обов'язкових документів ІМО;
- Шкідливі водні організми в водяному баласті;
- Забруднення повітряного середовища і енергоефективність;
- Скорочення викидів парникових газів (ПГ) з суден;
- План дій з морським пластиком сміттям з суден.

Саме ці питання є важливими з точки зору використання прийнятих по ним рішень в навчальному процесі ННІМФ ОНМУ при підготовці моряків командного складу. Розглянуті прийняті 74 сесією КЗМС рішення по деяким з цих питань.

Основний текст.

Комітет з захисту морського середовища розглянув та схвалив такі поправки [1] до:

- Додатків I, II і V до Міжнародної конвенції з запобігання забрудненню з суден с поправками (далі – Конвенція МАРПОЛ), які стосуються електронних журналів операцій;
- Додатка II до Конвенції МАРПОЛ, які стосуються залишків вантажу і промивної води, що містять стійкі плавучі продукти;
- Додатка VI до Конвенції МАРПОЛ, які стосуються електронних журналів операцій і правил по конструктивному коефіцієнту енергоефективності (ККЕЕ) для суден з льодовими посиленнями;

- Технічного кодексу по NO_x 2008 року;
- Глав 1, 15, 16, 17, 18, 19 і 21 Міжнародного кодексу будівництва і обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажів наливом (Кодексу МКХ);
- Кодексу будівництва обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі наливом (Кодексу КХ), які стосуються спеціальних, експлуатаційних і мінімальних вимог;

а також розглянув і прийняв відповідні документи, що не мають обов'язкової сили:

- проект резолюції КЗМС про Керівництво по використанню електронних журналів операцій згідно з Конвенцією МАРПОЛ; і
- проект резолюції КЗМС про поправки до Керівництва 2017 року по додатковим аспектам Технічного кодексу по NO_x 2008 року, що стосуються особливих вимог до судових дизельних двигунів, обладнаних системами селективного каталітичного відновлення (СКВ) (резолюція МЕРС.291(71)).

КЗМС розглянувши остаточний текст поправок до додатків I, II і V до Конвенції МАРПОЛ, що стосуються електронних журналів операцій, прийняв їх резолюцією МЕРС.314(74) – Поправки до додатку до Міжнародної конвенції з запобігання забруднення з суден 1973 року, зміненої Протоколом 1978 року до неї [2]. Вони дозволяють використовувати електронні книги обліку, для Додатка I – Книга обліку нафти, частина I – операції в машинному відділенні та книга обліку нафти, частина II – операції з вантажем / баластом; Додатка II – Книга обліку вантажів; та додаток V – Книга обліку сміття; та Додаток VI (резолюція МЕРС.316(74) – Поправки до додатку до Протоколу 1997 року про зміну Міжнародної конвенції з запобігання забруднення з суден 1973 року, зміненої Протоколом 1978 року до неї [2] щодо записів, що стосуються Правил 12 – Озон руйнуючі речовини, Правила 13 – Оксиди азоту (NO_x) та Правила 14 – Оксиди сірки (SO_x) та тверді речовини. Очікувана дата набуття чинності – 1 жовтня 2020 року [1].

Також КЗМС, вважаючи занепокоєнням щодо впливу допустимих скидів на навколишнє середовище, прийняв резолюцією МЕРС.315(74) – Поправки до додатку II до Конвенції МАРПОЛ (залишки вантажу і промивної рідини, що містять стійкі плавучі продукти) [3] поправки до додатку II Конвенції МАРПОЛ для посилення у визначених морських районах вимог до викидів залишків вантажів та миття з цистерн, що містять стійкі плаваючі продукти з високою в'язкістю та/або високою температурою плавлення, які можуть затвердіти за певних умов (наприклад, деякі рослинні олії і парафін-подібні вантажі). Ці поправки додають нові пункти до Правила 13 Додатку II Конвенції МАРПОЛ – Контроль скидів залишків шкідливих рідких речовин, що вимагають попереднього промивання та скидання залишків / водної суміші, що утворюються під час попереднього промивання в приймальному приміщенні, для конкретних продуктів, у визначених районах (Північ Західноєвропейські води, акваторія Балтійського моря, Західноєвропейські води та Норвезьке море). Очікувана дата набуття чинності – 1 січня 2021 року [1].

Резолюцією МЕРС.316(74) – Поправки до додатку до Протоколу 1997 року про зміну Міжнародної конвенції з запобігання забруднення з суден 1973 року, зміненої Протоколом 1978 року до неї [2] КЗМС прийняв поправки до додатку VI Конвенції MARPOL, які стосуються регламенту проектування конструктивного коефіцієнту енергоефективності (ККЕЕ) щодо суден з льодовим підкріпленням, замінивши слова "вантажні судна, які мають здатність до криголаму", на "судна категорії А, визначені в Полярному кодексі". Очікувана дата набуття чинності – 1 жовтня 2020 року [1].

Щодо поправок до обов'язкових кодексів МКХ і КХ КЗМС ухвалив резолюцією МЕРС.318(74) – Поправки до Міжнародного кодексу будівництва та обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажів наливом [3] вичерпний набір змін до Кодексу МКХ, включаючи переглянуті глави 17 (Короткий зміст мінімальних вимог), 18 (Перелік товарів, до яких кодекс не застосовується), 19 (Індекс продукції, що перевозиться наливом) та 21 (Критерії призначення вимог до перевезення товарів, що підпадають під дію Кодексу МКХ). Також були прийняті (резолюція МЕРС.319(74) – Поправки до Кодексу будівництва та обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажів наливом) [3] зміни до Кодексу КХ. Очікувана дата набуття чинності – 1 січня 2021 року [1].

Прийняті КЗМС поправки торкнулися і Технічного кодексу NO_x 2008 року. Поправки стосуються використання електронних книг записів та вимог до сертифікації для систем селективного каталітичного відновлення (резолюція МЕРС.317(74) – Поправки до Технічного кодексу NO_x 2008 року (електронні журнали операцій і вимоги до сертифікації систем СКВ) [2].

КЗМС також прийняв резолюцію МЕРС.313(74) [2] про внесення змін до Керівних принципів 2017 року, що стосуються додаткових аспектів Технічного кодексу NO_x 2008 стосовно особливих вимог, пов'язаних з морськими дизельними двигунами, обладнаними системами селективного каталітичного відновлення (СКВ). Очікувана дата набуття чинності – 1 жовтня 2020 року.

КЗМС також прийняла відповідні Керівні принципи щодо використання електронних книг записів в рамках MARPOL (резолюція МЕРС.312(74) [2]).

Міжнародна конвенція про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004 р. (Конвенція BWM), набула чинності у вересні 2017 року і на сьогоднішній день ратифікована 81 країною, що становить 80,76% світового тоннажу торговельного судноплавства [1]. Поправки до Конвенції, що стосуються строків імплементації, набули чинності 13 жовтня 2019 року.

Основна увага конвенції зараз робиться на її ефективному та рівномірному впровадженні та на етапі нарощування досвіду з акцентом на збиранні даних щодо застосування Конвенції BWM.

Комітет затвердив циркуляр BWM.2/Circ.67/Rev.1 [4] щодо переглянутого плану збору та аналізу даних на етапі створення досвіду, пов'язаного з Конвенцією BWM, для включення посилання на стандартні операційні процедури [1].

КЗМС схвалив поправки до Конвенції BWM щодо введення в експлуатацію систем управління баластними водами та форми Міжнародного

сертифікату з управління баластними водами. Поправки будуть розповсюджені з метою прийняття на сесії КЗМС 75 [1]. Комітет підтримав думку про те, що випробування на введення в експлуатацію повинні розпочатися якнайшвидше, відповідно до вже затвердженого Керівництва щодо введення в експлуатацію систем управління баластними водами (BWM.2/Circ.70) [5].

74 сесія КЗМС затвердила п'ять систем управління баластними водами, які використовують активні речовини [1]:

- Envirocleanse in Tank™ (об'ємна хімічна обробка), представлена Норвегією;
- CleanBallast® - Ocean Barrier, представлена Норвегією;
- MICROFADE II, представлена Нідерландами;
- Purimar™, включивши в неї можливість використання системи з прісною водою, як це було запропоновано Республікою Корея;
- FlowSafe, представлена Кіпром.

Заклучення і висновки.

Міжнародна морська організація постійно займається питаннями захисту навколишнього середовища на пріоритетній основі.

Підтвердженням цієї тези є рішення прийняті 74 сесією Комітету з захисту морського середовища Міжнародної морської організації. На сесії були прийняті важливі рішення з підвищення екологічної безпеки морського судноплавства.

У статті були розглянуті і проаналізовані прийняті поправки до Додатків I, II, V і VI до Конвенція МАРПОЛ, Технічного кодексу по NO_x 2008 року, Кодексу МКХ і Кодексу КХ.

Строки набуття чинності прийнятими КЗМС поправками вельми жорсткі – кінець 2020 року – початок 2021 року, тому у відповідні дисципліни навчальних планів спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» потрібно ввести вивчення нових норм і правил з захисту морського середовища.

Литература:

1. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18) // IMO URL: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>
2. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18/Add.1) // IMO URL: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>
3. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18/Add.2) // IMO URL: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>
4. International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, 2004. Data gathering and analysis plan for the experience-

building phase associated with the BWM Convention (BWM.2/Circ.67/Rev.1) // IMO URL: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=541>

5. International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, 2004. Guidance for the commissioning testing of ballast water management systems (BWM.2/Circ.70) // IMO URL: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=541>

References:

1. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18). (2019, June 9). Retrieved from IMO MEPC <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>

2. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18/Add.1). (2019, June 17). Retrieved from IMO MEPC <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>

3. Report of the Marine Environment Protection Committee on Its Seventy-Fourth Session (MEPC 74/18/Add.2) (2019, June 17). Retrieved from IMO MEPC <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=47&session=74&sortby=DisplayDate&sortdirection=Descending>

4. International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, 2004. Data gathering and analysis plan for the experience-building phase associated with the BWM Convention (BWM.2/Circ.67/Rev.1) (2019, May 24). Retrieved from IMO: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=541>

5. International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments, 2004. Guidance for the commissioning testing of ballast water management systems (BWM.2/Circ.70) (2018, November 1). Retrieved from IMO: <https://docs.imo.org/Category.aspx?cid=541>

Abstract. *The article considers the decisions adopted by the 74th session of the Marine Environmental Protection Committee of the International Maritime Organization (IMO) in May 2019. The amendments to the mandatory IMO documents on environmental safety at sea are listed and analyzed: amendments to Annexes I, II, V and VI; to the Technical Code for NOX 2008; to the International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemical Cargo in Bulk; to the Code of construction of the equipment of the vessels transporting dangerous chemical cargoes in bulk. Five ballast water management systems that use active substances approved by the session are presented.*

Key words: *International Maritime Organization, marine environment protection, ballast water.*

Статья отправлена: 09.06.2020 г.

© Волошин А.О., Заяц С.В.